Oase in de zee

Oman

Oman wordt aan drie kanten omringd door de zee. Marion Haarsma dook in de omgeving van Muscat en kwam in de lokale sepiatijd terecht.

De lange, slanke boot van Oman Sail vliegt over de zee. Voortgestuwd door twee enorme 250 pk motoren zijn we op weg naar de Daymaniyat eilanden. Op topsnelheid is het nog steeds ruim een uur varen. Bij de eilanden maken we twee duiken met een uurtje interval en dan zijn we nog op tijd terug voor de lunch. De Daymaniyat (zo worden ze genoemd, vertalen uit het Arabisch schijnt niet zo gemakkelijk te zijn) is een groep eilandjes middenin de Golf van Oman. Je bent echt op volle zee, de kust is allang niet meer te zien. Er is een tiental duikplaatsen waar we afhankelijk van wind en stroming uit kunnen kiezen. Ik ben hier al eerder geweest en heb toen in één dag zeepaardjes, naaktslakken, grote schelpen, prachtige vissen en de netmurene gezien. Dus de verwachtingen zijn hoog gespannen!

We zijn middenin het sepiaseizoen terechtgekomen. Ik had al gehoord dat er sepia's zijn in het najaar, maar het is zó leuk om 'onze' sepia's in het warme en heldere water te zien! De sepiastelletjes zijn druk aan het paren en bezig de eieren af te zetten. Daarnaast vinden we de mooie netmurenes. Mijn buddy, Peter Boots, gaat helemaal uit zijn dak, hij kan er niet genoeg van krijgen. We vinden ze overal, soms met twee tegelijk in een hol. Ze zijn he-

Daymaniyat eilanden.

Oman praktisch

OMAN, officieel het Sultanaat Oman, is een sultanaat in West-Azië aan de zuidoostkust van het Arabische Schiereiland. Het grenst aan de Verenigde Arabische Emiraten in het noordwesten, Saoedi-Arabië in het westen, en Jemen in het zuidwesten. De oppervlakte beslaat 309.500 km². Met iets meer dan drie miljoen inwoners is het land zeer dun bevolkt. Het staatshoofd is sultan Qaboes bin Said Al Said. Onder Qaboes en dankzij de inkomsten uit olieproductie is de economische situatie van het land enorm verbeterd. Bovendien leeft het land in vrede met alle andere landen van het Midden-Oosten.

REIS: Er is nog geen directe vlucht van Amsterdam naar Muscat. Je moet altijd overstappen, met Turkish Airlines, bijvoorbeeld, vlieg je via Istanbul.

BESTE REISTIJD: In de zomer wordt het heel warm, tot wel 54 graden. De winter is de beste tijd. Voor de groene woestijn en de schildpadden die hun nesten maken is juni tot september de beste reistijd.

VACCINATIES: Niet verplicht, wel aanbevolen zijn DTP en Hepatitis A. Zie www.ggdreisvaccinaties.nl

ELEKTRICITEIT: 220V. Neem een wereldstekker mee, er is bijna overal een Engels (G) stopcontact (de driepoot).

VALUTA: Omani Rial, ongeveer 2,37 euro.

TAAL: Arabisch en Engels

SOORT DUIKEN: Bootduiken.

www.musandam-diving.com
www.millenniumhotels.com/millenniumresortmussanah
http://seaoman.com/activities/dive
www.extradivers-worldwide.com
www.sifawyhotel.com

lemaal niet bang of schuw en laten zich ongestoord fotograferen. Ineens zie ik uit mijn ooghoek een ieniemienie klein blauw visje: een baby keizersvis. Hij fladdert lekker rond de murenes en voelt zich duidelijk veilig in hun nabijheid. Hoe ga ik dit fotograferen met een fisheye lens? Tot twee keer toe heb ik mijn lievelingsvisje gevonden bij de eilanden en steeds met de groothoekobjectief... Ik duw de poort tegen de fladderaar aan en maak wat foto's, in de hoop dat er wat uitkomt. Het is voor mijn serie 'juvenielen' – jonge visjes die er heel anders uitzien dan hun ouders.

Relaxte schildpad

De eilanden zitten vol met leven. Ze zijn ook een soort oase in de zee. We zien talloze anemonen met anemoonvisjes, egelvissen en andere soorten murenes. De doornenkroon is hier anders van kleur dan ik ken, het is een speciale ondersoort. De koralen vinden het niet zo fijn dat ze in één nacht worden opgegeten door een zeester. Als de doornenkroon is langs geweest zijn de koralen wit en dood. Bij de opstijging komt er een muur van vis op me af, ik kan nauwelijks mijn buddy nog zien. Het zijn twee verschillende vissoorten en de ene, een haringachtige met open bek, gaat in de vorm van een 'S' zwemmen alsof ze zeggen: stop en maak foto's! Ineens zijn de vissen weer weg en komt er een schildpad naar boven drijven. Hij komt recht op me af en blijft onder me. Ik hoef alleen maar af te drukken. Hij gaat rustig wat adem happen, wat weer een mooie spiegeling geeft in het wateroppervlak, draait nog een rondje om me heen en zwemt heel rustig weg. Zo'n relaxte karetschildpad heb ik nog nooit meegemaakt. Pas later hoor ik dat hij dat bij iedere duiker doet.

Op een volgende duik - we zijn al gauw de gids kwijt - vinden we een grot die is begroeid met mooi koraal en vol zit met vissen, waaronder bijlzalmpjes. Verschillende soorten keizersvissen zwemmen om ons heen alsof ze willen zeggen dat ze ook op de foto willen. Na de grot worden we omringd door een school vleermuisvissen. Ze blijven om ons heen dartelen, maar toch is het niet makkelijk om de beweeglijke dieren te fotograferen. Gelukkig vindt mijn buddy een grote witte naaktslak met zwarte puntjes (Jorruna funebris). Hij zit op een blauwe spons. Dat is geen toeval, want de spons is zijn voedsel. Even verderop had zij ook al eieren afgezet. Na al mijn verhalen over de slakjes was de slakkenoogst overigens zeer matig, voor slakken is het beter om in september te gaan. Wel komen we in een duik tot drie keer toe een zebrahaai tegen. Peter beweert dat het dezelfde haai was die steeds een eindje verderop ging liggen, maar dat mag de pret niet drukken.

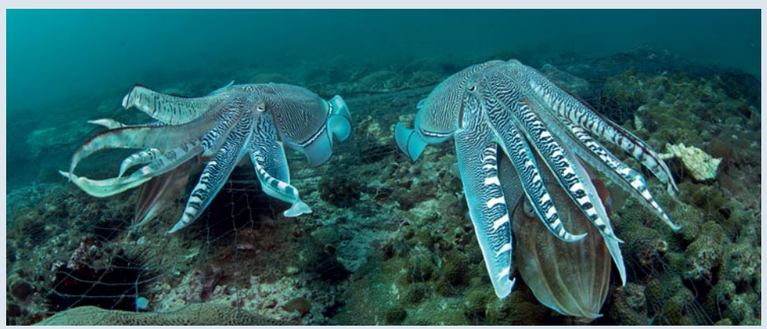

De mannetjes beschermen hun vrouwtjes.

1 2
3 4 5
6 7

1. Een schooltje meervallen.
2. Een relaxte schildpad laat zich naar boven drijven.
3. Vleermuisvissen blijven om ons heen dartelen.
4. Grijze murene.
5. Keizersvis.
6. We zien talloze anemonen met anemoonvisjes.
7. We vinden overal netmurenes, soms met twee tegelijk in een hol.

CONQUER
NEW
TERRITORY

SUUNTO D6i NOVO
SERIOUS DIVE FEATURES IN A RUGGED STEEL CASING

The new refined Suunto D6i Novo is the watch-sized dive computer of choice for those who take their diving seriously. With a tilt-compensated 3D digital compass and wireless air integration, it's a great tool when other people rely on your diving skills. Trusted by professional divers, its good looks make it a great addition to your more civilian wardrobe too.

www.suunto.com

SUUNTO

Er is geen huisrif, dus om te duiken moet je met de boot weg. Onder links: Doornenkroon. Bij de eilanden is een tiental plekken waaruit kan worden gekozen.

Groene woestijn

De kuststrook van Oman is zo'n drieduizend kilometer lang. Er zijn drie gebieden waar veel wordt gedoken. Een ervan ligt rondom de hoofdstad Muscat. In het noorden is een duikgebied bij de straat van Hormuz in Musandam. Hier is in de hoofdstad Khasab een duikschool van Extra Divers, die wordt geleid door het Nederlands-Belgische echtpaar Sandra Munk en Kurt Bonami. In de winter wordt veel gedoken bij Salalah in het zuiden van Oman. Gedurende de wintermaanden vaart de Saman Explorer hier met wekelijkse cruises naar de Hallaniyat eilanden, wat zeer de moeite waard is. Het zuiden van Oman is bijzonder omdat het wordt beïnvloed door de moesson die tijdens de zomermaanden wind en regen brengt. De woestijn wordt dan groen, wat vooral Arabische toeristen aantrekt. Voor Europeanen is dat niet zo bijzonder en daarom geven wij de voorkeur aan een bezoek tijdens de wat rustigere wintermaanden. Deze reis blijven we echter in de buurt van Muscat en bezoeken daar twee duikscholen. De eerste is Oman Sail dat kantoor heeft in het Millennium hotel in Mussanah, op een uur rijden vanaf Muscat naar het noorden. Voor het Millennium Hotel is een haven gebouwd en daar liggen de snelle duikboten van Oman Sail. Het Sultanaat Oman is een rijk land. Er is geen werkloosheid en ziekenzorg en scholing zijn er gratis. Sultan Qaboes zoekt naar moder-

Het is fascinerend om te zien hoe de zee en de dieren het wrak overnemen.

Boven: Hagedisvis op de uitkijk. Onder: De 'Al Munasseir' is gedoneerd door de marine..

Na wat dreigen over en weer breekt er een spectaculaire vechtpartij uit.

nisering van zijn land zonder de oude waarden uit het oog te verliezen. Hij is trots op de oude cultuur en heeft bijna alle overblijfselen daarvan, zoals forten en kastelen, laten restaureren. Het toerisme en de landbouw worden gestimuleerd en er wordt spaarzaam omgegaan met de enorme voorraden olie en gas. De bedoeling is dat het land in de toekomst meerdere bronnen van inkomsten krijgt, zodat het niet meer afhankelijk is van oliedollars. Het is bovendien een politiek stabiel land met voor de vrouwen veel vrijheid.

Zwarttip haaien

Op een uurtje rijden ten zuiden van Muscat ligt het Sifawy Boutique hotel. Het ligt nogal afgelegen, maar in het resort, dat als een klein stadje rond een haven is gebouwd, heb je dan ook alles. Er rijden elektrische karretjes naar de duikschool van Extra Divers en ook onze zware en natte duiktassen mogen mee. De eerste avond gaan we te voet op zoek naar de duikschool maar daarna nemen we altijd een karretje: in deze hitte dient gemak de mens. Het water brengt ook niet echt verkoeling, integendeel. Het wordt met de dag warmer tot een vette 29 graden. Bij de duikschool worden we hartelijk ontvangen door een jong Duits echtpaar. Zij (Mara) komt uit Berlijn en hij (Sebastian Schmit) uit Zuid-Duitsland. Allebei zijn ze reuze enthousiast en gezellig. Aan de kade liggen weer twee mooie boten met een fijne trap. Een huisrif is er niet, dus om te duiken moeten we steeds een eind varen. Het eerste dat ik zie onder water is een schooltje meervallen dat als een bal over het rif gaat. Ze blijven altijd dicht bij elkaar en op een gegeven moment kijken al die snuitjes met die mondsprieten me aan. Ook zitten in een ondiepe baai jonge zwarttip haaien. Ik ben een ongeduldig mens en kan niet lang wachten tot er een naar me toe komt. Mijn ongeduld wordt afgestraft met een foto van alleen een puntje van een staart die razendsnel voorbij schiet.

De tweede duik is het water niet zo helder. Wel vinden we netmurenes, spookmurenes, mooie kussenzeesterren en rode eekhoornvissen. Mijn buddy komt met een lege verschaling van een langoest aanzwemmen. Het is alleen de kop met de sprieten. Ik ben er blij mee en leg het zo in het rif dat je de missende staart niet ziet. Ik hoop nog dat het stil blijft liggen, maar de stroming doet soms rare dingen en de lange voelsprieten bewegen alsof er nog leven in zit...

De volgende dag varen we weer naar de Daymaniyat eilanden. Ze zijn ook vanaf het Sifawy resort bereikbaar, het is dan wel twee uur varen. De eerste duik komen we meteen op bekend terrein en vinden we de sepia's. Het stroomt een beetje, maar dat hindert niet. Wat ondieper vinden we twee paartjes bij elkaar. De vrouwtjes hadden een plekje onder een koraal gevonden waar ze allebei hun eieren willen afzetten. De mannetjes blijven bij hun vrouwtje door met eieren afzetten. Om de beurt zoeken ze het tafelkoraal op, waar ze de eieren onder hangen. Daarbij moeten ze voorzichtig om een groot visnet heen werken dat al de hele week over een gedeelte van het rif ligt. Omdat het een door de UNESCO beschermd gebied is, had ik verwacht dat het net snel zou worden opgeruimd maar zo vlot gaat dat dus niet... Een paar vissen hangen dood in het net maar de meeste dieren storen zich er niet aan. De sepiavrouwtjes gaan met hun tentakels door het net heen om de eieren af te zetten. Een keer zit een sepia met een zuignapje vast, maar ze kan zich lostrekken. Andere visjes dartelen in en onder het net, maar ik vind het toch erg storend. Op de terugweg varen we dicht langs de kust. Zo kunnen we vanaf de zee genieten van de oude stad Muscat. Helemaal opgeknapt en de oude forten, nog van de Portugezen, in oude glorie hersteld.

Kanonneerboot

De laatste duikdag ben ik helemaal klaar voor een wrakduik. Ik ben gek op wrakken. Het is triest dat er mensen omkomen bij een schipbreuk, maar ik vind het altijd fascinerend om te zien hoe de zee en de dieren het wrak overnemen en het als schuilplaats en woning gebruiken. Zo en zo komen ze gevaarlijk dicht bij elkaar. Dat kan niet lang goed gaan. Na wat dreigen over en weer breekt er een spectaculaire vechtpartij uit. De vrouwtjes gaan intussen onverstoorbaar

Foto boven: Zwembad en strand bij het Millenium hotel. Onder links: De soek. Sultan Qaboes is overal. Onder rechts: De grote moskee van Muscat.

komt het opnieuw tot leven. Dit wrak bij Oman heet de 'Al Munasseir' en is gedoneerd door de marine. De oude kanonneerboot is negentig meter lang en speciaal voor duikers afgezonken op dertig meter diepte. In de duikschool van Extra Divers staat een eenvoudige maquette van het wrak. Het lijkt simpel, maar eenmaal onder water ben ik toch gauw mijn gevoel voor richting kwijt. De ankerlijn zit vast aan de brug. Van daaruit vinden we de boeg. Ik wil dat Peter erop gaat staan met gespreide armen, net zoals in de film 'Titanic', maar ga dat maar eens uitleggen onder water? Dus zwemmen we terug naar de brug. Daarachter stond een afweergeschut. Het kanon is weg maar het affuit (onderstel) staat er nog, omringd door scholen vis. Overal op het wrak staan zachte koralen in alle kleuren te wuiven in de stroming, we kunnen er geen genoeg van krijgen. Ook de tweede duik maken we op het wrak - dat vinden we een goede keuze voor onze laatste duikdag in Oman.

Als onze duikspullen drogen maken we met gids Suliman een rondgang door Muscat. De oude stad hadden we al gezien vanaf de zee, nu hebben we de kans om de wachttorens, forten en paleizen van dichtbij te bekijken.

Het eerste bezoek is aan de grootste moskee van Muscat, een cadeau van de sultan aan zijn volk. Ik moet me helemaal aankleden, met een grote sjaal om mijn haar helemaal te bedekken, die ik speciaal voor de gelegenheid had meegenomen uit Holland. Suliman had de 'dress code' wel drie keer doorgegeven. Ik ben nog nooit in een moskee geweest, en best nieuwsgierig. De schoenen moeten uit en daarna kunnen we het imposante gebouw verkennen. Er zijn grote pleinen, veel trappen en je vindt er het grootste aan een stuk geweven Perzisch tapijt van de Arabische wereld. De grote hanglampen zijn van geblazen Venetiaans glas. Daarna bezoeken we de vismarkt, met allemaal dieren die wij niet zien onder water of niet van zo dichtbij, het museum over de geschiedenis van Oman, en de soek waar ik per se souvenirs wil kopen. Tussen alle spullen had ik magneetjes gezien. Mijn keuze valt op fel gekleurde schildpadjes, want die hebben we veel gezien onder water en de magneetjes zijn een leuke herinnering aan Oman.

Zeedieren in het hooggebergte

Als je meer tijd uittrekt voor een reis naar Oman dan is het duiken goed te combineren met een bezoek aan het binnenland. De groene woestijn in de zomer is een fenomeen dat ik graag een keer wil meemaken. In het zuiden werd al voor onze jaartelling koper gevonden en in kleine stukjes gesmolten (ingots), die tot aan het Byzantijnse rijk werden verhandeld. In het zuiden groeien ook de 'incense' bomen. Van de hars van deze bomen wordt wierook gemaakt.

Al tweeduizend jaar geleden doorkruisten de karavanen vanuit Salalah de grote woestijnen van het Arabische schiereiland en werd de incense, die toen zijn gewicht in goud waard was, tot aan Rome vervoerd. Een trip door de woestijn doe je het beste in de winter. Naar wadi's en vergeten dorpjes bij oases, met oude irrigatiesystemen die weer worden hersteld. Er zijn ook ruige bergen in Oman, tot wel drieduizend meter hoog. De oude zeebodem is lang geleden omhoog geduwd en nu worden in het hooggebergte fossiele zeedieren gevonden. Maar bovenaan het lijstje staat een bezoek aan de stranden, tussen juni en september als de schildpadden komen om eieren te leggen. Tot die tijd kijk ik naar het felgekleurde schildpadje op de deur van mijn koelkast en ben ik weer even terug in Oman.